

Høringsuttalelse fredningsforslag Bergenhus festning m.m.

Viser til «Forslag til fredning av område på og rundt Bergenhus festning, Sverresborg og Skuteviken i Bergen kommune».

Bergen Næringsråd vurderer at fredningsforslaget fra Riksantikvaren har svært negative konsekvenser for Bergen, og ber derfor om at fredningsforslaget trekkes. Dersom forslaget ikke trekkes, må forslaget vesentlig bearbeides i tett dialog med Bergen kommune, Vestland fylkeskommune, Bergen Havn og andre berørte grunneiere.

Fredningsforslaget er i strid med sentrale mål og føringer i Kommuneplanens samfunnsdel (KPS), vedtatt av Bergen bystyre 24.09.2025 i sak 283/25.

Negative konsekvenser knyttes til flere forhold:

Bergen som levende havneby:

Forslaget vil få alvorlige konsekvenser for Bergen havn, og i praksis føre til at mesteparten av havneaktiviteten i området faller bort. Bergen Havn sine beregninger viser at minst 450 anløp vil forsvinne årlig, dersom fredningsforslaget vedtas. Riksantikvaren sitt forslag på begrensninger av lengde og høyder, vil altså innebære en reduksjon på rundt 75%, det vil si fra dagens 600 anløp til fremtidige anløp på rundt 150. Av de skipsanløp som rammes, er kun drøye 100 anløp med cruise. Det vil være flere næringer som rammes, men energi og offshore vil treffes spesielt hardt. I denne gruppen 16 finnes fartøy for ankerhåndtering, supply-båter og andre båter knyttet til off-shore. For disse skipene vil havnen i Bergen i de fleste tilfeller være eneste mulige havn å legge til kai i, ettersom Bergen Havn i motsetning til omegnshavner er en offentlig havn med mottaksplikt.

Reiseliv, forskning og næringsliv:

Som næringsforenin vil vi peke på at dersom Riksantikvaren ønsker Bryggen og områdene rundt som et levende byområde fullt av aktivitet, kan forslaget ikke gjennomføres. Næringslivet i området er helt avhengig av det kundetilfanget som skipsanløpene medfører.

Byutvikling og transformasjon av Dokken:

Framdrift og forutsigbarhet er helt avgjørende for videre planlegging og realisering av transformasjonen av Dokken. Det pågående arbeidet med offentlig områdeplan for Dokken sør legger opp til politisk sluttbehandling og vedtak våren 2027. Leieavtalen med Bergen Havn på Dokken sør er sagt opp fra 31.12.2027 for å frigjøre areal til Statsbygg sitt prosjekt for samlokalisering av Havforskningsinstituttet og Fiskeridirektoratet, med rundt 800 arbeidsplasser. Dette prosjektet har stor nasjonal og internasjonal betydning. Videre skal Dokken utvikles med boliger, barnehager, barneskole og et bredt aktivitetstilbud, for fremtidig utvidelse av Bergen sentrum.

Bybane og hovedsykkelrute nordover:

Fredningsforslaget er i konflikt med reguleringsplanene fro sykkelrute nordover og bybanen til Åsane.

Miljø og klima:

Fredningsforslaget vi gjøre det umulig å etablere nye landstrømsanlegg, og kunne redusere utnyttelsen av eksisterende anlegg vesentlig. Vi mener dette klart er i strid med lokale, regionale og statlige mål for klima og utslippskutt. Dette er et spesielt viktig i en by som Bergen med store utfordringer knyttet til inversjon og partikkelforurensning.

Bergen Næringsråd ber derfor om at forslaget trekkes.

Vi viser ellers til høringsuttalelse fra Bergen kommune.

<https://riksantikvaren.no/riksantikvaren-vil-frede-området-rundt-bergenhus/>

Monica Mæland
Adm. direktør